

บทที่ 2

แนวคิดการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษา ได้ค้นคว้าจากเอกสารทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- 2.2 ลักษณะทั่วไปของระบบติดตามและประเมินผล
- 2.3 องค์ประกอบของการติดตามประเมินผล
- 2.4 กรอบแนวคิดแผนการบริหารราชการแผ่นดิน
- 2.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2.6 การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์
- 2.7 การติดตามและประเมินผลโครงการ
- 2.8 สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม
- 2.9 ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต
- 2.10 ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
- 2.11 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ เป็นลักษณะนามธรรม ไม่สามารถที่จะมองเห็นเป็นรูปร่างได้ แต่สามารถสังเกตได้จากการแสดงออก “พึง” เป็นคำช่วยกิริยา หมายถึง “ควร” เช่น พึงใจ หมายความว่า เหมาะใจ พอใจ เป็นความรู้สึกที่มีความสุข เมื่อได้รับความสำเร็จตามความมุ่งหมาย และความต้องการ ความพึงพอใจเป็นเรื่องของบุคคล เป็นความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลที่มีความหมายกว้าง ความพึงใจโดยทั่วไปตรงกับคำภาษาอังกฤษ “Satisfaction” ซึ่งมีความหมายโดยสังเขปดังนี้

กู๊ด (Good. 1973 : 384) กล่าวว่าความพึงพอใจหมายถึง คุณภาพ สภาพหรือระดับของความพึงพอใจ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจ และ ความพึงพอใจของบุคคลที่มีต่องานของเขา

แมงเกิลส์ดอร์ฟ (Mangelsdorff. 1978 : 86) กล่าวว่า ความพึงใจเป็นเกณฑ์อย่างหนึ่งที่ใช้สำหรับวัดคุณภาพของงาน

วอลแมน (Wolman. 1973 : 333) ได้ให้ความหมายของความพึงใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง “ความรู้สึกที่มีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของความต้องการ หรือแรงจูงใจ” จากคำจำกัดความข้างต้นจะสังเกตได้ว่า ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้ถ้าบุคคลได้รับการตอบสนองเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นด้านวัตถุหรือด้านจิตใจ ซึ่งความพอใจนั้นอาจเกิดจากคุณภาพของงาน หรือสิ่งที่มีการนำเสนอในรูปแบบที่น่าพอใจ

สุโท เจริญสุข (2519 : 23) กล่าวว่า “ความพึงพอใจ(Satisfaction) เป็นส่วนหนึ่งของเจตคติ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้อีกประการหนึ่ง”

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพจิตใจ ความรู้สึกของผู้เป็นประชากรที่มีต่อการบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐ ความพึงใจ (Satisfaction) เป็นส่วนหนึ่งของเจตคติ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้อีกประการหนึ่ง

2.2 ลักษณะทั่วไปของระบบติดตามและประเมินผล

ระบบติดตามและประเมินผลแผนการพัฒนางานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือปัจจุบันเรียกว่า “แผนยุทธศาสตร์” สามารถใช้เป็นกลไกในการติดตามแผนการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้โดยจะปรากฏในรูปแบบรายงานในทุกช่วงของแผนยุทธศาสตร์ โดยข้อมูลที่ได้จะถูกส่งไปยัง “หน่วยติดตามและประเมินผล” (Monitoring and Evaluation Unit) ซึ่งเป็นหน่วยรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมของจังหวัด นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็น “ระบบสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า” (Early Warning System) ว่าองค์กรท้องถิ่น มีแผนยุทธศาสตร์ที่ดีหรือไม่ อย่างไร สามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้เพียงใด ผลการดำเนินงานตามแผนเป็นอย่างไร เพื่อประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายในทุกช่วงของแผนต่อไปในอนาคต (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น 2548)

2.3 องค์ประกอบของการติดตามประเมินผล

ระบบติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วยองค์ประกอบสามส่วนหลัก คือ ส่วนปัจจัยนำเข้า (Input) ส่วนของกระบวนการ (Process) และส่วนของผลลัพธ์ (Output) (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น 2548) ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) คือปัจจัยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีเพื่อเข้าสู่ระบบติดตามและประเมินผล ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์ ผู้ประเมิน และเครื่องมือในการประเมิน

2. กระบวนการติดตาม (Process) คือช่วงของการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของท้องถิ่นซึ่งจะทำให้ทราบว่า แผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ดีเพียงใด สามารถวัดผลได้จริงหรือไม่เป็นไปตามเป้าหมายเพียงใด เพื่อบุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถระดมความคิดในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน สู่การบรรลุแผนที่กำหนดไว้ได้ เน้นการติดตามการดำเนินงานโครงการ การเฉพาะกิจ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

3. ผลลัพธ์ (Output) เป็นการติดตามช่วงสุดท้ายหรืออาจเรียกว่า “การประเมินแผนยุทธศาสตร์” ซึ่งจะได้แสดงให้เห็นว่า ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับบุคลากร หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง และเป็นฐานในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ของท้องถิ่น อันได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ต่อผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์ และการเปลี่ยนแปลงของชุมชนตามตัวชี้วัด

2.4 กรอบแนวคิดแผนการบริหารราชการแผ่นดิน

แผนการบริหารราชการแผ่นดินที่มีสาระสำคัญบนพื้นฐานหลักการที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2557 ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ 11 ประเด็น ดังนี้

- 1) การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
- 2) การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ
- 3) การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ
- 4) การศึกษาและเรียนรู้ การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม

- 5) การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน
- 6) การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ
- 7) การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน
- 8) การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม
- 9) การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- 10) การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ
- 11) การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

2.5 แนวทางการพัฒนายุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Strategic Issues)

ปัจจุบันกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ปฏิบัติการกิจตามประเด็นยุทธศาสตร์ 5 ประเด็น ดังนี้
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : ยกระดับขีดความสามารถของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้มี

สมรรถนะสูง

เป้าประสงค์

1. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นสามารถพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายและนวัตกรรมมาใช้ในการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
2. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความพร้อมเชิงรุกในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
3. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นสามารถส่งเสริมสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับบริการให้คำแนะนำปรึกษา (Consult) ประสานและสนับสนุน (Facilitate) อย่างมีมาตรฐานและทันความต้องการ
5. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง (HPO: High Performance Organization)

ตัวชี้วัด

1. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรและเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
2. ค่าคะแนนการประเมินร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ
3. ค่าคะแนนการประเมินตามคำรับรองปฏิบัติราชการ และการได้รับรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

แนวทางการพัฒนา

- 1.1 วางแนวทางกำหนดทิศทางการนำองค์การบริหารภาพลักษณ์และสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม
- 1.2 พัฒนาและนำการวางแผนยุทธศาสตร์มาใช้เพื่อขับเคลื่อนกระบวนการงานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- 1.3 พัฒนาระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการปฏิบัติงานตามภารกิจ

- 1.4 ส่งเสริมการนำการจัดการความรู้มาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงาน
- 1.5 พัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคลและสมรรถนะบุคลากรเพื่อการพัฒนาองค์การ
- 1.6 พัฒนาและส่งเสริมการจัดการกระบวนการภายใน
- 1.7 เตรียมความพร้อมกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน
- 1.8 พัฒนาระบบประเมินและติดตามผลลัพธ์การดำเนินงานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ตอบสนองความต้องการของประชาชน

เป้าประสงค์

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระและศักยภาพในการบริหารจัดการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่
2. ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ตัวชี้วัด

1. ค่าคะแนนการประเมินร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการด้านการบริหารจัดการตาม
2. ค่าคะแนนการประเมินร้อยละของเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลที่นำแผนชุมชนสู่การพัฒนาท้องถิ่นได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. ระดับความสำเร็จในการส่งเสริมสนับสนุนประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

แนวทางการพัฒนา

- 2.1 พัฒนาสมรรถนะบุคลากรกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นด้านการบริหารจัดการท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 2.2 พัฒนาระบบฐานข้อมูล สารสนเทศและการจัดการความรู้เพื่อส่งเสริมการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2.3 พัฒนากฎหมาย กฎ/ระเบียบ เพื่อส่งเสริมการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวม
- 2.4 สร้างและใช้ภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2.5 พัฒนาและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำการวางแผนมาใช้เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่น
- 2.6 พัฒนาและส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2.7 พัฒนาและส่งเสริมการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงยกฐานะ
- 2.8 พัฒนาระบบติดตามประเมินผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลและกิจการสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการบริหารงานบุคคลและกิจการสภาตามหลักธรรมาภิบาล
2. บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ

ตัวชี้วัด

1. ค่าคะแนนการประเมินร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการด้านการบริหารงานบุคคลและกิจการสภาตามหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
2. ระดับความสำเร็จในการส่งเสริมสนับสนุนประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลและกิจการสภา

แนวทางการพัฒนา

- 3.1 พัฒนาสมรรถนะบุคลากรกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นด้านการบริหารงานบุคคลท้องถิ่น
- 3.2 พัฒนาระบบฐานข้อมูล สารสนเทศและการจัดการความรู้เพื่อส่งเสริมการบริหารงานบุคคลและกิจการสภา
- 3.3 พัฒนากฎหมาย กฎ/ระเบียบ เพื่อส่งเสริมการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 3.4 พัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 3.5 พัฒนาสมรรถนะผู้บริหารและบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ มีจริยธรรมและสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีอิสระและพึ่งพาตนเองได้

เป้าประสงค์

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระและศักยภาพในการบริหารงานการเงินและการคลังให้พึ่งพาตนเองได้
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ที่สามารถจัดเก็บเองต่อรายได้ทั้งหมดเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

1. ค่าคะแนนการประเมินร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการด้านการบริหารงานการเงินและการคลังตามหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
2. ค่าคะแนนการประเมินร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการจัดเก็บรายได้ในส่วนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง(เปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ.2554)
3. ระดับความสำเร็จในการส่งเสริมสนับสนุนประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินและการคลัง

แนวทางการพัฒนา

- 4.1 พัฒนาสมรรถนะบุคลากรกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นด้านการบริหารการเงินและการคลังท้องถิ่น
- 4.2 พัฒนาระบบฐานข้อมูล สารสนเทศและการจัดการความรู้เพื่อส่งเสริมการบริหารการเงินและการคลังท้องถิ่น
- 4.3 ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 4.4 ส่งเสริมการบริหารจัดการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 4.5 จัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 : เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาประเทศ

เป้าประสงค์

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสามารถในการจัดบริการสาธารณะให้ตรงกับความต้องการของประชาชน ทั้งภารกิจที่ดำเนินการเองภารกิจถ่ายโอน และภารกิจที่ริเริ่มใหม่
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการจัดบริการสาธารณะเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศและมีความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภาคีเครือข่ายเพื่อส่งเสริมระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน

ตัวชี้วัด

1. ค่าคะแนนการประเมินร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการด้านการให้บริการสาธารณะตามหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
2. ระดับความสำเร็จของการส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้จัดบริการสาธารณะร่วมกัน
3. ระดับความสำเร็จในการส่งเสริมสนับสนุนประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะ

แนวทางการพัฒนา

- 5.1 พัฒนาสมรรถนะบุคลากรกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นด้านการจัดบริการสาธารณะ
- 5.2 พัฒนาระบบฐานข้อมูล สารสนเทศและการจัดการความรู้เพื่อส่งเสริมการจัดบริการสาธารณะ
- 5.3 สร้างและใช้ภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 5.4 พัฒนาและส่งเสริมการจัดบริการสาธารณะที่ได้มาตรฐานตามภารกิจถ่ายโอน
- 5.5 พัฒนาและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 5.6 พัฒนาและส่งเสริมการจัดการศึกษา กิจกรรมนันทนาการและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น
- 5.7 ส่งเสริมสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
- 5.8 ส่งเสริมสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเสริมสร้างความมั่นคงของชีวิตและจัดสรรสวัสดิการทางสังคม

- 5.9 ส่งเสริมสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการด้านสาธารณสุข
- 5.10 ส่งเสริมสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
- 5.11 ส่งเสริมสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 5.12 เตรียมความพร้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2.6 การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง โดยในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 ทั้งนี้ แผนพัฒนาท้องถิ่นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน ดังนั้น จึงต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดขึ้น ตามกระบวนการพิจารณาจากประชาคมท้องถิ่นระดับจังหวัด ร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ร่วมกันจัดทำ ทบทวน หรือเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยนำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ต่อไป และเพื่อให้สามารถบูรณาการกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและตอบสนองความต้องการของประชาชนอันจะนำไปสู่การจัดทำงบประมาณ ที่มีประสิทธิภาพในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง เป็นเครื่องมือในการพัฒนาท้องถิ่นให้เข้มแข็ง เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่น

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เพื่อนำไปสู่การ บูรณาการร่วมกัน ให้เกิดความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด สามารถเชื่อมโยงไปสู่แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ไทยแลนด์ 4.0 และในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) จะต้องมีการติดตามและติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย รายละเอียดแนวทางการพิจารณาตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0810.3/ว 2931 ลงวันที่ 15

พฤษภาคม 2562 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

**แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
1. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	20
2. การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพ	15
3. ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย	65
3.1 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(10)
3.2 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	(10)
3.3 ยุทธศาสตร์จังหวัด	(10)
3.4 วิสัยทัศน์	(5)
3.5 กลยุทธ์	(5)
3.6 เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	(5)
3.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์	(5)
3.8 แผนงาน	(5)
3.9 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	(5)
3.10 ผลผลิต/โครงการ	(5)
รวมคะแนน	100

2.7 การติดตามและประเมินผลโครงการ

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องมีการติดตามและประเมินผลโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นจะต้องดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่ายรายละเอียดแนวทางการพิจารณาตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0810.3/ว 2931 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2562 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

**แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการ
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
1. การสรุปสถานการณ์การพิจารณา	10
2. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสู่ไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	10

3. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสู่ปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	10
4. แผนงานและยุทธศาสตร์การพิจารณา	10
5. โครงการพัฒนา ประกอบด้วย	60
5.1 ความชัดเจนของชื่อโครงการ	(5)
5.2 กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ	(5)
5.3 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง	(5)
5.4 โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	(5)
5.5 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	(5)
5.6 โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand 4.0	(5)
5.7 โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	(5)
5.8 โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักปรัชญา	(5)
5.9 งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	(5)
5.10 มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ	(5)
5.11 มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลคาดว่าจะได้รับ	(5)
5.12 ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	(5)
รวมคะแนน	100

2.8 สรุปการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

การวัดผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

(1) การวัดผลในเชิงปริมาณ

ตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์กรให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุด ในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนานั้น จะต้องมีการติดตาม และประเมินผลแผนพัฒนาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 หมวด 6 ข้อ 29 และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2559 ข้อ 13 โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเป็นผู้ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาซึ่งคณะกรรมการจะต้องดำเนินการกำหนดแนวทางวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนารายงานผลและเสนอความคิดเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการการพัฒนาท้องถิ่นพร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยเปิดเผยภายใน 15 วันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความคิดเห็นดังกล่าวและต้อง

ปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 30 วันโดยอย่างน้อยปีละสองครั้งภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี

โดยเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลในเชิงปริมาณมีดังนี้

แบบที่ 1 การกำกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 แบบที่ 2 แผนติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 แบบที่ 3/1 แบบประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์แบบประเมินคุณภาพของแผนพัฒนา (แจ้งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่มท 0810.2/ว 0703ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2558 เรื่องแนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำและประสานแผนสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้อ 7 การวัดคุณภาพของแผนพัฒนาท้องถิ่นตามในหนังสือกระทรวงมหาดไทยด่วนที่สุดที่มท 0810.2/ว 4830 ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2556 ให้แล้วเสร็จภายใน 15 วันนับตั้งแต่ประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น)
การติดตามและประเมินผลด้วยระบบ e-plan (www.dla.go.th)

(2) การวัดผลในเชิงคุณภาพ

การจัดผลเชิงคุณภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้การสำรวจความพึงพอใจในการวัดผลเชิงคุณภาพโดยภาพรวมโดยได้มีการประเมินความพึงพอใจซึ่งการประเมินความพึงพอใจทำให้ทราบถึงผลเชิงคุณภาพในการดำเนินงานขององค์กรในภาพรวมโดยเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจมีดังนี้

แบบที่ 3/2 แบบประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 แบบที่ 3/3 แบบประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ

2.9 ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

1. ผลกระทบนำไปสู่ออนาคต

- 1) เกิดการพัฒนาพัฒนาที่ล่าช้า เพราะการดำเนินงานต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน สลับซับซ้อน
- 2) ประชาชนอาจเกิดความเบื่อหน่ายกับกระบวนการจัดทำแผนที่มีความยุ่งยากมากขึ้น
- 3) ปัญหาอาจไม่ได้รับการแก้ไขอย่างตรงจุดเพราะข้อจำกัดของระเบียบกฎหมายที่ทำให้ยากและบางเรื่องอาจทำไม่ได้

2. ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

- 1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีควรพิจารณาใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามาเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีและให้มีความสอดคล้องกัน
- 2) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีควรพิจารณางบประมาณและคำนึงถึงสถานะการคลังในการพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ที่จะบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี
- 3) ควรเร่งรัดให้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ที่ตั้งในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้สามารถดำเนินการได้ในปีงบประมาณนั้น
- 4) เทศบาลควรพิจารณาตั้งงบประมาณให้เพียงพอและเหมาะสมกับกับภารกิจแต่ละด้านที่จะต้องดำเนินการ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาในการโอนเพิ่ม โอนลด โอนตั้งจ่ายรายการใหม่

2.10 ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

1. ขั้นตอนการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2561 – 2565

ให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีช่วงระยะเวลาห้าปี (พ.ศ. 2561 – 2565) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1

2. แนวทางการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2561 – 2565

2.1 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดและอำเภอตรวจสอบองค์ประกอบของคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดและระดับอำเภอตามลำดับให้เป็นปัจจุบัน

2.2 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดส่งยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดในปัจจุบันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นไปพลางก่อน เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด เพื่อดำเนินการทบทวนหรือเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดแล้วเสร็จ ให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดทราบ โดยเค้าโครงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ให้ดำเนินการตามรูปแบบที่กำหนด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2

3. แนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2561 – 2565

3.1 ในการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) ให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ถือปฏิบัติตามข้อ 17 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

3.2 ในการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจใช้ข้อมูล จากแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ฉบับปัจจุบัน มาทบทวนและปรับใช้ในการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) โดยพิจารณาให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) โดยในระยะเริ่มแรกของการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) ให้จัดทำประชาคมในระดับตำบลสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ระดับชุมชนเมืองสำหรับเทศบาลเมือง ระดับชุมชนนครสำหรับเทศบาลนคร ระดับจังหวัดสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสำหรับเมืองพัทยาให้ใช้รูปแบบของเทศบาลนคร ทั้งนี้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในโอกาสต่อไปการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ใช้รูปแบบตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0810.2/ว 0600 ลงวันที่ 22 มกราคม 2559 และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0810.3/ว 6247 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2560 ประกอบกัน ทั้งนี้ให้ดำเนินการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

3.3 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามเค้าโครงแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 3

3.4 ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่ต้องนำมาบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นให้จัดทำเฉพาะครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่อยู่ในโครงการพัฒนาที่ดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรม

สาธารณะ เพื่อประชาชนได้ใช้/รับประโยชน์จากครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างนั้น และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.5 โครงการรายจ่ายตามแผนงานที่เป็นรายจ่ายประจำหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ หมวดค่าจ้างชั่วคราว หมวดค่าสาธารณูปโภค หมวดรายจ่ายอื่น หมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ ไม่ต้องนำมาบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น ยกเว้น ประเภทรายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ เฉพาะการจัดกิจกรรมสาธารณะ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

4. การนำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) ไปสู่การปฏิบัติ

เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสม ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

5. การกำกับดูแล

5.1 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอกำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นและการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม งบประมาณจากเงินสะสม การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนความต้องการของงบลงทุนเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ การตั้งงบประมาณอุดหนุนให้แก่หน่วยงานอื่น โดยถือเป็นสาระสำคัญที่ต้องพิจารณารายละเอียดของโครงการพัฒนาในข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ และงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวต้องสอดคล้องกับโครงการพัฒนาในแผนพัฒนาท้องถิ่นก่อนให้ความเห็นชอบ

5.2 การทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา (อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอนาทวี และอำเภอสะบ้าย้อย) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณากำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นสำคัญ

6. การแก้ไข เพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อไปจนกว่าจะมีการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) แล้วเสร็จ

ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นกับแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

2.11 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล

1. ด้านกายภาพ

1.1 ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ตำบลเมืองพล

ข้อมูลประวัติ

ตำบลเมืองพล รากศัพท์ “พล” แปลว่า กำลังทหารที่มีไว้ป้องกันประเทศชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และจากการเล่าขานกันมาถึงการตั้งอำเภอพล เมื่อปีพุทธศักราช 2321 สมเด็จพระเจ้าตาก

สิน หรือเรียกกันว่า “พระเจ้ากรุงธนบุรี” ได้โปรดให้ เจ้าพระยาจักรี กับเจ้าพระยาสุรสีห์ ยกทัพไปปราบปรามเจ้านครเวียงจันทน์ ที่คิดแข็งเมืองเอาใจออกห่างจากกรุงธนบุรี ซึ่งการเดินทางในครั้งนี้ต้องผ่านจังหวัดนครราชสีมา มุ่งสู่เวียงจันทน์ จึงได้หยุดตั้งค่ายที่ปากกองทัพ ณ ที่บ้านเมืองพลปัจจุบัน เพื่อรวบรวมกำลังพลและเสบียงอาหารเพิ่มเติมจากราชภมรในเขตจังหวัดขอนแก่น ชัยภูมิ มหาสารคาม และบุรีรัมย์ ในการสร้างค่ายที่พักราวนี้ได้ขุดคันคูดินล้อมรอบตามแบบยุทธศาสตร์ในสมัยนั้นทุกประการ เพื่อทำการฝึกซ้อมทหารและเพื่อป้องกันการถูกโจมตีจากฝ่ายศัตรูด้วย ครั้งรวบรวมทหารและฝึกซ้อมกลยุทธ์ได้ดีแล้วจึงเคลื่อนทัพไปเวียงจันทน์และหลวงพระบาง การรบปรากฏว่าได้ชัยชนะอย่างงดงาม คือได้พระแก้วมรกต จากหลวงพระบาง อันเชิญมาพร้อมกองทัพไปไว้ที่กรุงธนบุรี

ครั้นต่อมาสถานที่ตั้งกองทัพอันเป็นภูมิประเทศที่มีคูดินล้อมรอบ มีน้ำบริบูรณ์ ปัจจุบันเลือกแหล่งนั้นว่า “บึงละเลิงห้วย” ในขณะนี้ จึงมีผู้คนอพยพเข้ามาตั้งบ้านเรือนขึ้น เพราะทำเลแห่งนี้เหมาะแก่การทำมาหากินและปลอดภัยในการป้องกันโจรผู้ร้าย จึงให้ชื่อหมู่บ้านที่ตั้งใหม่ว่า “บ้านเมืองพล” โดยอาศัยภูมิประเทศที่มีคูดินรอบทั้งสี่ทิศ เมื่อได้พิจารณาลักษณะภูมิประเทศของบริเวณตั้งบ้านเมืองพล ซึ่งปรากฏจนบัดนี้มีคูดินล้อมรอบเป็นรูปกลมยาวประมาณ 20 เส้น กว้าง 20 เส้น บางแห่งได้ถูกทำลายเป็นที่ราบไปแล้ว และบางแห่งยังเห็นเป็นคูดินอยู่ ครั้งต่อมาในสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ได้ยกฐานะเป็นตำบลเมืองพล ขึ้นตรงต่อเมืองชนบท

และเมื่อปีพุทธศักราช 2457 กระทรวงมหาดไทยได้แบ่งเขตจัดตั้งอำเภอใหม่ ให้แยกตำบลเมืองพลออกจากอำเภอชนบท โดยแต่งตั้งให้ขุนมัชการธนากรักษ์(แสง ภาสะฐิติ) ซึ่งในขณะนั้นยังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าภาษีสุราอยู่จังหวัดชัยภูมิ ให้เป็นผู้พิจารณาแบ่งเขตจัดตั้งอำเภอพลขึ้น จึงเห็นว่าหมู่บ้านเมืองพลมีทำเลที่เหมาะสมจะจัดตั้งเป็นอำเภอพล ขุนมัชการธนากรักษ์ (แสง ภาสะฐิติ) ได้สร้างที่ว่าการอำเภอขึ้นในบริเวณวัดสระจันทราวาส (ในปัจจุบัน) แบ่งการปกครองออกเป็น 5 ตำบล คือ ตำบลเมืองพล ตำบลหนองเม็ก ตำบลเวงน้อย ตำบลเปลือยน้อย ตำบลแคนเหนือ

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลได้ยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตามประกาศกระทรวงมหาดไทยลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540

ปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล ตั้งอยู่ที่เลขที่ 190 หมู่ที่ 3 บ้านทับบา ตำบลเมืองพล อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น อยู่ห่างจากอำเภอพล ประมาณ 3 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดขอนแก่น ประมาณ 80 กิโลเมตร ทางทิศใต้ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือระยะทางประมาณ 400 กิโลเมตร

1.2 ลักษณะทางภูมิประเทศ

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล มีพื้นที่รวมประมาณ 26.61 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 16,633 ไร่ เป็นพื้นที่ราบลุ่มสลับที่สูงแบบลูกคลื่น สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 100-200 เมตร มีลำห้วยกระจายหล่อเลี้ยงในพื้นที่ เช่นลำห้วยแอก มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลโสกนกเต็น อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลหนองแวงโสกพระ,ตำบลโนนข่า อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น

1.4 ลักษณะของดิน

เป็นดินร่วนปนทราย กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จำแนกดินใน ชุดดิน บ้านไผ่ กลุ่มชุดดินที่ 41 ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ลักษณะของแหล่งน้ำ ไม่มีแม่น้ำที่สำคัญไหลผ่าน แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญได้แก่ ลำห้วย แอ่ง ลำห้วยตาแย ลำห้วยแซง ลำห้วยอีโซ และลำห้วยม่วง นอกจากนั้นจะเป็นสระน้ำที่ดำเนินการขุดโดยงบประมาณทางราชการ ประกอบด้วย สระและหนองน้ำจำนวน 30 แห่ง กระจายอยู่ตามหมู่บ้านต่างๆ ของ ตำบลเมืองพล

ลักษณะของไม้และป่าไม้ ป่าไม้ เป็นป่าขนาดเล็กในพื้นที่สาธารณะ ป่าชุมชน ส่วนใหญ่ปลูก ตันยูคา การอนุรักษ์หรือปลูกต้นไม้ทดแทนยังมีไม่มาก

2. ด้านการเมือง/การปกครอง

2.1 เขตการปกครอง

ตำบลเมืองพล มีการแบ่งเขตปกครองเป็น 11 หมู่บ้าน อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพลทั้ง 11 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อ -สกุล	ตำแหน่ง
1	ชาด	นายคณิจน์ แก่นแก้ว	ผู้ใหญ่บ้าน
2	ตาแย	นายเวชสันต์ บุญญพัฒนากุล	ผู้ใหญ่บ้าน
3	ทับบา	นายสำราญ กองศรี	ผู้ใหญ่บ้าน
4	ท่าหลวง	นางสาววนิดา ชัยวงศ์	ผู้ใหญ่บ้าน
5	หญ้าคา	นายวิทยา จันทาศรี	ผู้ใหญ่บ้าน
6	หันใหญ่	นายธนภุต แสนศรี	ผู้ใหญ่บ้าน
7	โนนเหลื่อม	นายนิคม โยประทุม	ผู้ใหญ่บ้าน
8	หนองห้าง	นายนิรันดร์ แทนธานี	กำนัน
9	โนนหม่น	นายธนายงค์ ทองนา	ผู้ใหญ่บ้าน
10	หันใหญ่แม่เอี้ย	นายถาวร เกตุพิบูลย์	ผู้ใหญ่บ้าน
11	ชาดอ้านวย	นายบรรเทา สุวรรณคำ	ผู้ใหญ่บ้าน

2.2 การเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2556 และจะครบวาระในวันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2560

สรุปผลการเลือกตั้งครั้งล่าสุด

เขตเลือกตั้งที่	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	การใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง					
		ผู้มาใช้สิทธิ		บัตรเสีย		บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นายก อบต. หน่วยเลือกตั้งที่ 1 -11	4,752	3,793	79.82	200	5.28	8	0.20
สมาชิกสภาฯ เขต 1-11	4,746	3,789	79.84	66	1.75	8	0.20

ข้อมูล ณ วันที่ 20 ตุลาคม 2556

- ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล มีฐานะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ มีสมาชิกมาจากการเลือกตั้งหมู่บ้านละ 2 คน ตำบลเมืองพล มี 11 บ้าน มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล จำนวน 22 คน ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ -สกุล	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล หมู่ที่	ตำแหน่งในสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล
1	นายอุทัย ทองดี	สมาชิกสภา ฯ ม.4	ประธานสภาฯ
2	นายประทวน ดาโสม	สมาชิกสภา ฯ ม.1	รองประธานสภาฯ
3	นายธนาคร คำภาเกะ	สมาชิกสภา ฯ ม.1	สมาชิกสภาฯ
4	นายมงคล กองแก้ว	สมาชิกสภา ฯ ม.2	สมาชิกสภาฯ
5	นายประยงค์ ทองดี	สมาชิกสภา ฯ ม.2	สมาชิกสภาฯ
6	นายเมธี ธรรมวิเศษ	สมาชิกสภา ฯ ม.3	สมาชิกสภาฯ
7	นายปรัชญา หาญโสภาน	สมาชิกสภา ฯ ม.3	สมาชิกสภาฯ
8	นายทองคำ กุลลาศ	สมาชิกสภา ฯ ม.4	สมาชิกสภาฯ
9	นายบรรพต ขุนแก้ว	สมาชิกสภา ฯ ม.5	สมาชิกสภาฯ
10	นายธีระพงษ์ วิเชียรเลิศ	สมาชิกสภา ฯ ม.5	สมาชิกสภาฯ
11	นายคมกริช หาญโงน	สมาชิกสภา ฯ ม.6	สมาชิกสภาฯ
12	นายปิ่น ทิทา	สมาชิกสภา ฯ ม.6	สมาชิกสภาฯ
13	นายคำไพ พลมาตร	สมาชิกสภา ฯ ม.7	สมาชิกสภาฯ
14	นายศุภชัย วงบำหราบ	สมาชิกสภา ฯ ม.7	สมาชิกสภาฯ
15	นายโกวิท สมี่พวง	สมาชิกสภา ฯ ม.8	สมาชิกสภาฯ
16	นายพิชิต กองเกิด	สมาชิกสภา ฯ ม.8	สมาชิกสภาฯ
17	นายโสวัตติ สมอคำ	สมาชิกสภา ฯ ม.9	สมาชิกสภาฯ

18	นายทนงศักดิ์ เขียววรุ	สมาชิกสภา ฯ ม.9	สมาชิกสภาฯ
19	นายประมวล สีหามาศย์	สมาชิกสภา ฯ ม.10	สมาชิกสภาฯ
20	นายสุรชัย เหลือหลาย	สมาชิกสภา ฯ ม.10	สมาชิกสภาฯ
21	นายพิง หล้าโคตร	สมาชิกสภา ฯ ม.11	สมาชิกสภาฯ
22	นายอภิรัฐ สุวรรณคำ	สมาชิกสภา ฯ ม.11	สมาชิกสภาฯ

- ฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล มีคณะบริหารประกอบด้วย นายกองค้การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล 2 คน และเลขานุการนายกองค้การบริหารตำบล 1 คน ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ -สกุล	ตำแหน่ง
1	นายภูผา ผาปริญญา	นายกองค้การบริหารส่วนตำบล
2	นายธนา โนบรรเทา	รองนายกคนที่ 1
3	นายบุญจันทร์ นาดา	รองนายกคนที่ 2
4	นายสังคม ดาโสม	เลขานุการนายก อบต.

- ฝ่ายข้าราชการประจำ มีข้าราชการและพนักงานจ้างสังกัดส่วนราชการ ดังนี้

- 1.นางสาวกาญจนา แสนวิวิช ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล
- 2.นางสาวสุกัลยา จิตะพล รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล

สำนักปลัด

- 1.นายทวนชัย สีลาโคตร หัวหน้าสำนักงานปลัด
- 2.นางกรกนก ทองประมูล นักวิชาการสุขาภิบาล
- 3.นางจินตนา จิณารักษ์ นักพัฒนาชุมชน
- 4.นางดอกด้าย คมเฉียบ เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน
- 5.นายวชิราวุฒ กุลสุวรรณ นักทัพยากรบุคคล
- 6.นายวายุ โสเชียว นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
- 7 .นายอศวนนท์ พลหล้า คนงานทั่วไป
- 8 .นายวุฒิไกร คำภูษา พนักงานขับรถยนต์
- 9 นายอัม มีดอินทร์ คนงานทั่วไป

กองคลัง

- 1.นางยุคนธ์ คำภาเกาะ ผู้อำนวยการกองคลัง
- 2.นางระบอบ หาญโสภานักวิชาการจัดเก็บรายได้
- 3.นางสาวจิราพร กานิล นักวิชาการเงินและบัญชี
- 4.นางสาวศิริรัตน์ ศิริภักดิ์ เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี
5. นายวสันต์ เพทาย เจ้าพนักงานพัสดุ
- 5.นายสุนทร แสนศรี ผู้ช่วยเจ้าพนักงานพัสดุ

6.นางสาวธัญนันท์ เนาช้าง   คนงานทั่วไป

กองช่าง

- 1.นางสาวอุษณ เสริมดำรงศักดิ์   ผู้อำนวยการกองช่าง
- 2.นายชินวัตร หาญโสภากา   นายช่างโยธา
- 3.นายต๋นัย ทาดา   ผู้ช่วยนายช่างโยธา
- 5.นางอัมพร น้อยคำแย   ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- 1.นางสุมาลี วงษ์จริยะจรรยา   ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- 2.นางสาวสุรียรัตน์ จันทร์จิตต์   นักวิชาการศึกษา
- 3.นางสาวเมชญา เศรษฐภูมิ   ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ
- 4.นางสาวศรวณีย์ ตริภูมิ   ครู
- 5.นางอำพรพรณ สว่างจิตต์   ครู
- 6.น.ส.ทศวรรณ์ ศรีกล่อม   ผู้ดูแลเด็กเล็ก
- 7.นางสาวรัชณี กदनอก   ผู้ดูแลเด็กเล็ก
- 9.นางสาวจีรภา ทองรุ่ง   ผู้ดูแลเด็กเล็ก

3. ประชากร

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล มีทั้งสิ้น จำนวน 6,491 คน แยกเป็น ชาย จำนวน 3,182 คน หญิงจำนวน 3,309 คน อัตราความหนาแน่นของประชากร 247.76 คนต่อตารางกิโลเมตร จำนวนครัวเรือนทั้งหมดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ 1,785 หลังคาเรือน ประกอบด้วย 11 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร			ชื่อผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน
			ชาย	หญิง	รวม	
1	บ้านชาด	186	312	375	687	นายคณิฉณ์ แก่นแก้ว
2	บ้านตำแย	253	396	386	782	นายเวชสันต์ บุญพัฒนา กุล
3	บ้านทับบา	207	349	363	712	นายสำราญ กองศรี
4	บ้านท่าหลวง	169	211	222	433	นางสาววนิดา ชัยวงศ์
5	บ้านหญ้าคา	250	498	502	1,000	นายวิทยา จันทาศรี
6	บ้านหันใหญ่	181	365	365	730	นายธนภุต แสนศรี
7	บ้านโนนเหลื่อม	57	96	95	191	นายนิคม โยประทุม
8	บ้านหนองห้าง	70	140	115	255	นายนิรันดร์ แทนธานี
9	บ้านโนนหม่น	59	138	127	265	นายธนารงค์ ทองนา

10	บ้านหันใหญ่แม่เอี้ย	134	291	314	605	นายถาวร เกตุพิบูลย์
11	บ้านชาดอำนวย	219	388	447	835	นายบรรเทา สุวรรณคำ
รวม		1,785	3,184	3,311	6,495	

ที่มา : ข้อมูล จากสำนักงานทะเบียนอำเภอพล ณ วันที่ 18 มิ.ย. 2562

ข้อมูลประชากรเปรียบเทียบย้อนหลัง 3 ปี (ภาพรวมทั้งตำบล) และการคาดการณ์ในอนาคต

ปี	จำนวนประชากร (คน)					
	2559 (คน)	2560 (คน)	2561 (คน)	2562 (คน)	ค่าเฉลี่ยเพิ่ม/ลด (ร้อยละ)	คาดการณ์ ปี 2563
ตำบลเมืองพล	6,442	6,497	6,487	6,495	0.82	6,548
รวม	6,442	6,497	6,487	6,495	0.82	6,548

3.2 ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวนประชากรแยกตามหมู่บ้าน																							
	ม.1		ม.2		ม.3		ม.4		ม.5		ม.6		ม.7		ม.8		ม.9		ม.10		ม.11		รวม	
	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ
0-5	22	26	25	16	26	24	11	18	39	35	20	21	10	9	9	5	13	7	10	20	20	26	205	207
6-9	14	23	25	23	24	20	6	9	28	19	23	16	7	2	2	5	6	9	12	13	13	22	160	161
10-15	25	22	37	38	32	27	24	17	40	30	32	23	7	8	8	8	9	10	16	23	26	31	256	237
16-19	23	17	25	20	22	17	10	12	22	21	18	25	7	6	10	11	9	5	15	20	18	10	179	164
20-29	44	52	59	49	48	52	34	31	77	90	65	57	15	17	30	15	23	24	48	40	50	63	493	489
30-39	37	49	64	68	58	54	31	28	67	66	56	54	13	17	16	12	25	16	44	49	61	58	472	471
40-49	54	60	69	53	56	62	39	44	83	81	67	51	20	13	36	26	22	21	61	52	65	74	572	537
50-59	47	51	42	51	38	47	34	29	62	67	41	55	9	12	18	14	13	18	38	40	54	78	396	462
60-69	24	39	32	42	21	33	10	15	46	55	30	33	7	8	8	7	14	9	26	29	42	49	260	319
70-79	15	27	16	17	14	23	8	12	25	28	11	18	1	1	3	9	2	7	15	20	31	28	141	190
80-89	7	9	2	9	10	2	4	7	8	8	1	12	0	1	0	4	2	1	6	8	8	8	48	69
90 ปีขึ้นไป	0	0	0	0	0	2	0	0	1	2	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	5

ที่มา : ข้อมูล จากสำนักงานทะเบียนอำเภอพล ณ เดือน มิ.ย. 2562

4. สภาพทางสังคม

4.1 การศึกษา

4.1.1 โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 5 แห่ง ดังนี้

- 1) โรงเรียนชุมชนบ้านชาด หมู่ที่ 1
- 2) โรงเรียนบ้านทับบา หมู่ที่ 3

- 3) โรงเรียนบ้านห้วยคาค่าหลวง หมู่ที่ 5
 4) โรงเรียนบ้านหันใหญ่ หมู่ที่ 6
 5) โรงเรียนบ้านหนองห้าง หมู่ที่ 8
 4.1.2 โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (ขยายโอกาส) จำนวน 1 แห่ง
 1) โรงเรียนบ้านหันใหญ่ หมู่ที่ 6
 4.1.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล
 4.1.4 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำตำบล 1 แห่ง

ตาราง แสดงข้อมูลศูนย์เด็กเล็ก และจำนวนเด็กเล็กก่อนเรียน

ลำดับ	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวนเด็กนักเรียน (คน)	จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา (คน)	หมายเหตุ
1	ศูนย์เด็กเล็ก อบต. เมืองพล	110	7	

ตาราง แสดงข้อมูลนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตตำบลเมืองพล ปีการศึกษา 2562

โรงเรียน	ชั้น											รวมทั้งหมด	จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา
	อ.1	อ.2	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	ม.1	ม.2	ม.3		
โรงเรียนชุมชนบ้านขาด	14	12	14	5	7	14	22	21	-	-	-	109	7
โรงเรียนบ้านทับบา	20	10	15	12	15	7	29	11	-	-	-	109	7
โรงเรียนบ้านห้วยคาค่า	8	8	3	1	6	3	2	7	-	-	-	35	7
โรงเรียนบ้านหันใหญ่	21	18	22	19	12	19	20	17	-	-	-	147	17
โรงเรียนบ้านหนองห้าง	4	1	1	0	2	0	0	2	-	-	-	10	1
รวม												412	39

4.2 การสาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 1 แห่ง
- เจ้าหน้าที่ประจำ รพ.สต. จำนวน 5 คน
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานหมู่บ้าน จำนวน 11 แห่ง
- หน่วยกู้ชีพ จำนวน 1 แห่ง

- อาสาสมัครสาธารณสุข

จำนวน 125 คน

4.3 อาชญากรรม

ในพื้นที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล มีป้อมจุดตรวจทุกหมู่บ้าน จำนวน 11 ป้อม และเป็นพื้นที่ที่ยังมีการก่ออาชญากรรมค่อนข้างน้อยมาก ไม่เคยมีเหตุรุนแรง เช่น การลักทรัพย์ และการทะเลาะวิวาท แต่ไม่บ่อยครั้ง

4.4 ยาเสพติด

ในพื้นที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล ถือว่าเป็นพื้นที่ติดเมือง จึงทำให้มีปัญหาด้านยาเสพติดบ้างบางส่วน

4.5 การสังคมสงเคราะห์

- ผู้สูงอายุรับเบี้ยยังชีพของ อบต.	จำนวน 1,065 ราย
- ผู้พิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพของ อบต.	จำนวน 234 ราย
- ผู้ป่วยติดเชื้อ HIV ที่ได้รับเบี้ยยังชีพของ อบต.	จำนวน 6 ราย

5. ระบบบริการพื้นฐาน

5.1 การคมนาคมขนส่ง

การเดินทางมายังองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล สามารถเดินทางได้ทั้งหมด 2 เส้นทาง ดังนี้ คือ

1) ทางรถยนต์ประจำทาง และรถยนต์ส่วนบุคคล ตามถนนมิตรภาพ เข้าสู่เส้นทางหมายเลข 207 อำเภอพล – อำเภอหนองสองห้อง ระยะทางจากศาลากลางจังหวัดขอนแก่น ถึงองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล ประมาณ 78 กิโลเมตร

2) ทางรถไฟของการรถไฟแห่งประเทศไทย ถึงสถานีอำเภอพล ต่อรถรับจ้าง เข้าสู่เส้นทางหมายเลข 207 อำเภอพล – อำเภอหนองสองห้อง ระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร ถึงองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล

5.2 การไฟฟ้า

ปัจจุบันมีประชาชนใช้บริการไฟฟ้าในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งสิ้น 1,429 ครัวเรือน สามารถให้บริการไฟฟ้าได้ 1,429 ราย ยังมีครัวเรือนขยายไปอยู่ตามพื้นที่การเกษตร และองค์การบริหารส่วนตำบล กำลังดำเนินการติดต่อประสานงานกับทางการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคให้ดำเนินการติดตั้ง และบริการไฟฟ้าแก่ประชาชนให้ครอบคลุมทุกครัวเรือนต่อไป

5.3 การประปา

ระบบประปาหมู่บ้านที่มีอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ หมู่ที่ 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 และ หมู่ที่ 11 ส่วนหมู่ที่ 2 ใช้ระบบประปาภูมิภาคทั้งหมู่บ้าน และหมู่บ้านที่ใช้ระบบประปาทั้งสองอย่าง คือ ระบบประปาภูมิภาคร่วมกับประปาหมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1, 11 และ หมู่ที่ 3

5.4 โทรศัพท์

เครือข่ายโทรศัพท์และสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในพื้นที่ก็จะเป็นผู้ให้บริการ TT&T TOT CAT และ 3BB ส่วนใหญ่ประชาชนจะใช้โทรศัพท์มือถือซึ่งก็มีทั้งระบบ AIS , True , DTAC

5.5 ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง

ในพื้นที่ตำบลเมืองพล มีเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ จำนวน 1 คน รับผิดชอบการรับและจัดส่งเอกสาร/พัสดุ วันละ 1 รอบ ช่วงเวลาประมาณ 08.30-12.00 น. เพื่อนำส่งที่ตั้งของสำนักงานไปรษณีย์อำเภอพล และช่วงบ่ายก็จะนำจดหมาย พัสดุ จัดส่งในเขตพื้นที่ตำบลเมืองพล

6. ระบบเศรษฐกิจ

6.1 การเกษตร

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรมทำนา โดยมีพืชเศรษฐกิจ คือ ข้าวเหนียว พันธุ์ กข 6 ข้าวเจ้า พันธุ์ มะลิ 105 และพันธุ์อื่นๆ เล็กน้อย

6.2 การประมง

ประชากรส่วนใหญ่ จะเลี้ยงปลาตามธรรมชาติเพื่อเป็นอาหารไม่ได้ส่งออกหรือจำหน่ายเป็นอาชีพ

6.3 การปศุสัตว์

ประชากรส่วนใหญ่ จะเลี้ยงโค และสุกร เพื่อเป็นการบริโภค ไม่ได้ส่งออก หรือจำหน่ายเป็นอาชีพ

6.4 การบริการ

(1) ธนาคาร	- แห่ง
(2) โรงแรม/ที่พัก	4 แห่ง ตั้งอยู่ หมู่ที่ 1 , 2 , 3 , 11
(3) ปั๊มน้ำมัน	1 แห่ง ตั้งอยู่ หมู่ที่ 4
(4) โรงบรรจุแก๊ส	1 แห่ง ตั้งอยู่ หมู่ที่ 4
(5) ร้านค้าของชำ	110 แห่ง กระจายตามหมู่บ้านในตำบลเมืองพล
(6) โรงสีข้าวขนาดใหญ่	1 แห่ง ตั้งอยู่ หมู่ที่ 8
(7) โรงสีข้าวขนาดเล็ก	11 แห่ง ดังนี้
	- หมู่ที่ 1 จำนวน 2 แห่ง
	- หมู่ที่ 3 จำนวน 2 แห่ง
	- หมู่ที่ 5 จำนวน 1 แห่ง
	- หมู่ที่ 6 จำนวน 1 แห่ง
	- หมู่ที่ 7 จำนวน 1 แห่ง
	- หมู่ที่ 8 จำนวน 1 แห่ง
	- หมู่ที่ 9 จำนวน 1 แห่ง
	- หมู่ที่ 10 จำนวน 1 แห่ง
	- หมู่ที่ 11 จำนวน 1 แห่ง

6.5 การท่องเที่ยว

พื้นที่ตำบลเมืองพล มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยมีการดำเนินการจัดงานสืบสานประเพณีไหว้พระเจ้าใหญ่ บุญกุ่มข้าวใหญ่ตำบลเมืองพล ณ บ้านชาติ หมู่ที่ 1 อย่างยิ่งใหญ่เป็นประจำทุกปี

6.6 อุตสาหกรรม

- (1) โรงงานหล่อเหล็ก และกลึง จำนวน 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 4
- (2) โรงงานเย็บผ้าเพื่อส่งออก จำนวน 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 2

6.7 การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

กลุ่มอาชีพตำบลเมืองพล ประกอบด้วย

ที่	ชื่อกลุ่ม	ที่ตั้ง	จำนวนสมาชิก	ประธานกลุ่ม
1	กลุ่มข้าวชุมชน	ม.1	20	นายอรุณ ทองดี
2	กลุ่มขนมไทย	ม.3	9	นางลิต มั่นเหมาะ
3	กลุ่มทอเสื่อกกแปรรูป	ม.3	12	นางอุบล นาธิราช
4	กลุ่มแจ้วบองสมุนไพร	ม.6	12	นายประสิทธิ์ เกตุลา
5	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	ม.6	250	นายธนกฤต แสสนศรี
6	กลุ่มกองทุนพันธข้าว	ม.6	20	นายบุญทัน บุญจง
7	กลุ่มทอผ้าฝ้าย	ม.7	18	นางสุกัลยา บัวแพ
8	กลุ่มทอผ้าไหม	ม.9	17	นางเส็ง บุเหลา
9	กลุ่มแจ้วบองสมุนไพร	ม.10	15	นางไกรสร เกตพิบูลย์
10	กลุ่มทำไม้กวาดดอกหญ้า	ม.10	19	นางไกรสร เกตพิบูลย์
11	กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	ม.11	7	นางอนงค์ สุวรรณคำ
12	กลุ่มตลาดไต่บ้าน	ม.11	10	นายบรรเทา สุวรรณคำ
13	กลุ่มผลิตกล้วยฉาบ	ม.11	12	นางทองเหรียญ ประทุมแปน

6.8 แรงงาน

แรงงานในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นแรงงานตามฤดูกาล เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร (ทำนา) เป็นหลัก เมื่อเสร็จสิ้นการเก็บเกี่ยวผลผลิตตามฤดูกาลแล้วแรงงานในวัยทำงานจะอพยพไปทำงานในต่างจังหวัด และรองลงมาเป็นแรงงานในต่างพื้นที่ที่เข้ามารับจ้างทำงานในพื้นที่ ตามโรงงานอุตสาหกรรม สถานประกอบการต่างๆ

7. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

7.1 การนับถือศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และมีวัดในพื้นที่ 10 แห่ง ได้แก่

ลำดับที่	ชื่อวัด	ที่ตั้ง	หมู่ที่
1	วัดศรีบุญเรือง	บ้านขาด	1
2	วัดศรีสะเกษ	บ้านตำแย	2
3	วัดชุมพลบุรี	บ้านทับบา	3
4	วัดขวัญเรือนพลาราม	บ้านท่าหลวง	4
5	วัดกุสวณาราม	บ้านหญ้าคา	5
6	วัดศรีหมงคล	บ้านหันใหญ่	6
7	วัดป่าหนองคลองธรรม	บ้านโนนเหลื่อม	7
8	วัดบ้านหนองห้าง	บ้านหนองห้าง	8

9	วัดอรุณรัตนาราม	บ้านโนนหม่น	9
10	วัดป่าพุทธรังสี	บ้านหันใหญ่แม่เอี้ย	10

7.2 ประเพณีและงานประจำปี

-ชาวบ้านตำบลเมืองพล มีวิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมที่คนท้องถิ่นอีสานได้ถือปฏิบัติสืบๆ กันมาจนกลายเป็นประเพณี **ฮีตสิบสอง** คือบุญประเพณี ดังนี้

1. บุญเข้ากรรมหรือบุญเดือนอ้าย
2. บุญคูณลานหรือบุญเดือนยี่
3. บุญข้าวจีหรือบุญเดือนสาม
4. บุญเผาสุหรือบุญเดือนสี่
5. บุญสงน้ำหรือบุญเดือนห้า (สงกรานต์)
6. บุญบั้งไฟหรือบุญเดือนหก
7. บุญข้าแอกหรือบุญเบิกบ้านหรือบุญเดือนเจ็ด
8. บุญเข้าพรรษาหรือบุญเดือนแปด
9. บุญข้าวประดับดินหรือบุญเดือนเก้า
10. บุญข้าวสาก หรือบุญเดือนสิบ
11. บุญออกพรรษาหรือบุญเดือนสิบเอ็ด
12. บุญกฐินหรือบุญเดือนสิบสอง

7.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

สืบเนื่องมาจากในปัจจุบันมีการใช้ภาษาถิ่นในประเทศไทยกำลังอยู่ในระหว่างวิกฤต คนส่วนใหญ่ใช้ภาษาถิ่นกันน้อยลง หรือภาษาทางอินเทอร์เน็ต ที่สำคัญภาษาถิ่นมีความสำคัญอย่างมากที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และภูมิปัญญาของบรรพบุรุษสมัยก่อนที่สืบทอดกันมา หากภาษาถิ่นสูญหายก็เท่ากับเราสูญเสียภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไปด้วย ดังนั้นถ้าคนไทยไม่ยอมให้วัฒนธรรมด้านภาษาสูญหายไปจากวัฒนธรรม ก็ควรอนุรักษ์ภาษาถิ่นของเราเอาไว้เพื่ออนาคตลูกหลานของเราจะได้รู้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาท้องถิ่นเป็นวัฒนธรรมที่สวยงามและมีเสน่ห์มาก การที่เรารู้และเข้าใจภาษาถิ่น ยังช่วยทำให้เราได้เรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมทั้งในอดีตและปัจจุบัน ของแต่ท้องถิ่นนั้นๆ อีกด้วย และภาษาไทยเป็นภาษาประจำท้องถิ่นและเป็นเอกลักษณ์ของประเทศ ที่ควรค่าแก่การสืบทอดต่อไป ชาวตำบลเมืองพลใช้ **ภาษาอีสาน ในการสื่อสาร**

7.4 สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ชาวตำบลเมืองพลส่วนหนึ่งประกอบอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม แปรรูปเป็นผ้าไหม จำหน่ายผ้าไหมหรือผลิตภัณฑ์จากผ้าไหม และมีกลุ่มอาชีพทำปลาร้าอบ กลุ่มอาชีพทำไม้กวาด และการประกอบอาชีพทำนา (ปลูกข้าว) ผลผลิตแต่ละปีมีจำนวนมากจึงเป็นสินค้าจำหน่ายในอีกผลิตภัณฑ์หนึ่งของสินค้า และของที่ระลึกของ

8. ทรัพยากรธรรมชาติ

8.1 น้ำ

8.1.1 ลำห้วย

ที่	ชื่อแหล่งน้ำ	ครอบคลุมพื้นที่	ขนาด/ความจุ	ระยะทาง(ก.ม.)
1	ลำห้วยตำแย	หมู่ 1 หมู่ 11 หมู่ 6 หมู่ 10	กว้าง 15 ม. ยาว 3,000 ม. ลึกเฉลี่ย 2.50 ม.	3
2	ลำห้วยแอก	หมู่ 4 หมู่ 5 หมู่ 6 หมู่ 10	กว้าง 16 ม. ยาว 7,700 ม. ลึกเฉลี่ย 2.50 ม.	7.7
3	ลำห้วยหนองแซง	หมู่ 2 หมู่ 3	กว้าง 15 ม. ยาว 3,000 ม. ลึกเฉลี่ย 3.00 ม.	3
4	ลำห้วยอีโศ	หมู่ 4 หมู่ 5	กว้าง 15 ม. ยาว 3,500 ม. ลึกเฉลี่ย 2.50 ม.	3.5
5	ลำห้วยชุมปูน	หมู่ 8	กว้าง 17 ม. ยาว 1,000 ม. ลึกเฉลี่ย 3.50 ม.	1
6.	ลำห้วยน้อย	หมู่ 7	กว้าง 15 ม. ยาว 2,000 ม. ลึกเฉลี่ย 2.00 ม.	2
7	ลำห้วยม่วง	หมู่ 8	กว้าง 15 ม. ยาว 2,000 ม. ลึกเฉลี่ย 3.00 ม.	2

8.1.2 สระ/หนองน้ำ

ที่	ชื่อแหล่งน้ำ	ที่ตั้ง	พื้นที่ (ไร่)	ขนาด/ความจุ
1	หนองอีสานเขียว	หมู่ที่ 1 บ้านขาด	20	กว้าง 108 ม. ยาว 310 ม. ลึกเฉลี่ย 3 ม.
2	หนองข่าลิ้น (ประทุมทอง)	หมู่ที่ 1 บ้านขาด	13	กว้าง 157 ม. ยาว 134 ม. ลึกเฉลี่ย 2 ม.
3	สระโอเอียง	หมู่ที่ 1 บ้านขาด	1	กว้าง 70 ยาว 26 ม. ลึกเฉลี่ย 3 ม.
4	สระข้างโรงเรียน	หมู่ที่ 1 บ้านขาด	1.8	กว้าง 39 ม. ยาว 75 ม. ลึกเฉลี่ย 2 ม.
5	สระวัด (หนองพื่อ)	หมู่ที่ 2 บ้านตำแย	4.4	กว้าง 55 ม. ยาว 130 ม. ลึกเฉลี่ย 3 ม.
6	หนองโรงเรียน	หมู่ที่ 3 บ้านทับบา	3.5	กว้าง 71 ม. ยาว 80 ม. ลึกเฉลี่ย 2 ม.
7	สระฝายกลาง	หมู่ที่ 3 บ้านทับบา	14.5	กว้าง 147 ม. ยาว 158 ม. ลึกเฉลี่ย 3 ม.
8	สระสาธารณประโยชน์	หมู่ที่ 3 บ้านทับบา	1.6	กว้าง 53 ม. ยาว 50 ม. ลึกเฉลี่ย 2 ม.
9	หนองสิม	หมู่ที่ 4 บ้านท่าหลวง	1.7	กว้าง 40 ม. ยาว 71 ม. ลึกเฉลี่ย 3 ม.
10	สระวัด	หมู่ที่ 4 บ้านท่าหลวง	1	กว้าง 25 ม. ยาว 70 ม. ลึกเฉลี่ย 2 ม.
11	หนองบ่อน้อย (หนองยายขาว)	หมู่ที่ 5 บ้านหญ้าคา	165	กว้าง 514 ม. ยาว 515 ม. ลึกเฉลี่ย 5 ม.

12	สระหนองแวง	หมู่ที่ 5 บ้านหญ้าคา	17	กว้าง 149 ม. ยาว 182 ม. ลึกเฉลี่ย 3 ม.
13	หนองอีจูบ	หมู่ที่ 5 บ้านหญ้าคา	1.4	กว้าง 42 ม. ยาว 57 ม. ลึกเฉลี่ย 3 ม.
14	สระวัด	หมู่ที่ 5 บ้านหญ้าคา	6	กว้าง 68 ม. ยาว 130 ม. ลึกเฉลี่ย 5 ม.
15	สระโรงเรียน	หมู่ที่ 5 บ้านหญ้าคา	1/2	กว้าง 17 ม. ยาว 45 ม. ลึกเฉลี่ย 2 ม.
16	หนองฝายน้อย	หมู่ที่ 6 บ้านหันใหญ่	20	กว้าง 146 ม. ยาว 227 ม. ลึกเฉลี่ย 3 ม.
17	หนองหว่า	หมู่ที่ 6 บ้านหันใหญ่	4	กว้าง 60 ม. ยาว 118 ม. ลึกเฉลี่ย 3 ม.
28	สระโนนเหลื่อม	หมู่ที่ 7 บ้านโนนเหลื่อม	1	กว้าง 30 ม. ยาว 45 ม. ลึกเฉลี่ย 3 ม.
29	หนองสระพัง	หมู่ที่ 9 บ้านโนนเหม่น	1	กว้าง 39 ม. ยาว 51 ม. ลึกเฉลี่ย 3 ม.

8.1.3 บ่อบาดาล

ลำดับที่	ชื่อหมู่บ้าน	บริเวณที่ตั้ง บ่อบาดาล	ประเภท		สภาพบ่อ		หมายเหตุ
			มือโยก	ไฟฟ้า	ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
1	ขาด ม.1	ทิศใต้ของหมู่บ้าน	/		/		
2	ขาด ม.1	ที่สาธารณะบ้านขาด				/	ชำรุด/ไม่มีคั้นโยก
3	ขาด ม.1	วัด	/			/	ปิดบ่อ
4	ทับบา ม.3	ทิศเหนือของหมู่บ้าน	/			/	ชำรุด /กทธ.
5	ทับบา ม.3	กลางหมู่บ้าน	/			/	ชำรุด /กทธ.
6	หญ้าคา ม.5	กลางหมู่บ้าน	/			/	ชำรุด/ปิดบ่อ
7	หญ้าคา ม.5	วัด	/			/	ชำรุด
8	หนองห้าง ม.8	วัด		/	/		
9	หนองห้าง ม.8	สหกรณ์หมู่บ้าน	/			/	ชำรุด
10	ขาดอำนวย ม.11	กลางบ้าน	/			/	ปิดบ่อ
11	ขาดอำนวย ม.11	ทิศใต้ของหมู่บ้าน	/			/	ชำรุด

8.1.4 ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกินน้ำใช้(หรือน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	แหล่งผลิตน้ำ	ระบบประปา		ปริมาณน้ำ		หมายเหตุ
			ฝิวดิน	บาดาล	พอ	ไม่พอ	
1	ขาด	สระบน,สระล่าง	/		/		ประปาภูมิภาคร่วม
2	ตำแย	-	/		/		ประปาภูมิภาค
3	ทับบา	สระฝายกลาง	/		/		
4	ท่าหลวง	ใช้ร่วมกับ ม.5	/		/		
5	หญ้าคา	สระหนองแวง	/		/		
6	หันใหญ่	หนองฝายน้อย	/		/		
7	โนนเหลื่อม	หนองฝายน้อย	/		/		

8	หนองห้าง	หนองพุก	/			/	ใช้น้ำบาดาลร่วม
9	โนนเหม่น	หนองฝายน้อย	/		/		
10	หันใหญ่แม่เอี้ย	หนองฝายน้อย	/		/		
11	ชาตอำนาจ	ใช้ร่วมกับ ม.1	/		/		

8.2 ป่าไม้

ลักษณะของไม้และป่าไม้ ป่าไม้ เป็นป่าขนาดเล็กในพื้นที่สาธารณะ ป่าชุมชน ส่วนใหญ่ปลูกต้นยูคาลิปตัสหรือปลูกต้นไม้ทดแทนยังมีไม่มาก

8.2 ภูเขา

ไม่มีภูเขาในเขตพื้นที่

8.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

โคกทับบาสธารณประโยชน์ พื้นที่ หมู่ที่ 3 ปัจจุบันใช้เป็นสถานที่จัดกิจกรรมสาธารณะต่างๆ การออกกำลังกาย ในอนาคตมีแผนงานที่จะจัดให้มีสวนสุขภาพประจำตำบล/เป็นพื้นที่ฟื้นฟูป่า และการอนุรักษ์พันธุ์พืช

9. อื่น ๆ

9.1 ข้อมูลด้านการเกษตร

หมู่	บ้าน	ประเภทของการเกษตร				ผลผลิตเฉลี่ย ก.ก./ไร่	ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย บาท/ไร่		ราคาขายโดยเฉลี่ย (บาท/ไร่)
		ทำนา (ครัวเรือน)	ทำไร่ (ครัวเรือน)	ทำสวน (ครัวเรือน)	เลี้ยงสัตว์ (ครัวเรือน)				
1	ชาต	149	-	-	10	450	3,000		5,000
2	ตำแย	167	-	-	8	450	3,000		5,000
3	ทับบา	160	-	-	4	450	3,000		5,000
4	ท่าหลวง	98	-	-	2	450	3,000		5,000
5	หญ้าคา	210	-	-	25	450	3,000		5,000
6	หันใหญ่	140	2	-	15	450	3,000		5,000
7	โนนเหลื่อม	41	2	-	5	450	3,000		5,000
8	หนองห้าง	80	1	-	10	450	3,000		5,000
9	โนนเหม่น	55	-	-	9	450	3,000		5,000
10	หันใหญ่แม่เอี้ย	120	-	-	10	450	3,000		5,000
11	ชาตอำนาจ	186	-	-	5	450	3,000		5,000
รวม		1,406	5	0	103				